

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és oszűrtűkőn.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Készségek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PAL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DEREKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előzetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Október 6.

Gyászba borul a lelkünk...
Ökölbe szorul a markunk...
Hogy ennek így kellett történnie?

Hogy az az arany fényben felkelő nap, mely első sugarával a magyar szabadság hajnalát hirdette, magyar vértől megittasodva, olyan szomorúan áldozott le, sötétségbe, gyászba borítva egy letört nemzetet...

Hogy a félisteneknek, a szabadság rettenthetlen vitézeinek, nagy hőseinek — a bitófán kellett nemes lelküket kilehelni...

Hogy vértanu halálukkal egy egész nemzet szabadságának koporsóba kellett szállani, — sötét, elzárt koporsóba, hol még ma is hiába várja, hiába reményli megváltása napját; hol mint tetszhalott várja, új életre, új küzdelemre ébresztő Messiasát...

Gyászba borul a lelkünk, midőn az emlékezet szárnyain visszaszáll a multba... megreszketünk, megborzadunk midőn a zsarnokság hős áldozatait az égnek meredő, száraz bitófán látjuk... azt a tizenhárom tizenhárom vértanút, kiknél nagyobb hőseket, szentebb szenteket az egész világtörténelem sem képes felmutatni...

Az a szomorú, gyászos hely volt és marad a mi szabadságunk Golgothája... az a megszentelt domb volt és marad a mi szegény szerencsétlen nemzetünk vérről és könnyel áztatott koporsója...

Milyen ördögi agy eszelhette ki a világ legnagyobb, legigaztalanabb gyilkosságát? és milyen hitvány, sivár, pokoli undok lélek lehetett, mely ezt az orgyilkosságot végre is tudta hajtani?

Mert hiszen gyáva orgyilkosságnak minősíthető az, midőn a hősök hőst, védő fegyvereiktől megfosztva, börtönbe hurcolták, bilincsekbe verték és csupán azért mert legelső polgári és honfiai kötelességüket becsülettel betöltötték, mert hazájuk és szabadságuk védelméért fegyvert ragadva véruket ontani készek voltak — a megsegényítő bitófára akasztották...

Egy félszázadon át — nem — végtelen időig megreszket a magyar ember lelke e sötét gyászos emlékeknél...

Megreszket a lelke és ökölbe szorul a marka...

A tizenhárom megdicsőült vértanu önfeláldozó hazaszeregete glóriával vont a tizenhárom bitófát...

A vértanuk szelleme hazahaza jár közénk... és ha az élet forgotaga, az események kérlelhetlen kényszere az év minden napjában eltereli is figyelmünket a gyászos multtól, *egy napunk marad — október hatodika*, — megdicsőült vértanunk szomorú halálának napja, midőn minden igaz magyar szívben kigyullad a megemlékezés világa, midőn minden igaz magyar lélek mélységes gyászba borul, — és minden erős magyar kéz — ökölbe szorul...

És e mélységes gyászba borult millió szívek, az ökölbe szorult millió kezek, sejtik, érzik, hogy el kell jönni egykor a leszámolás nagy napjának, ama nagy, szép és dicső napnak, mikor a letiport, lenyűgözött, tompa álomban tetszhalottként, tétlenségre kárhóztatott magyar nemzet, megrázza ismét megunt bilincseit és ökölbe szorított markával, szemet-szemért, életet-életért fog jogosan követelni...

És a korhadt bitókból — új, erős bitókat faragunk a sápadt, lelketlen hóhérok számára... és bitójuk alatt elharsogjuk a magyar szabadság újra született szent dalát...

„Fel-fel vitézek a csatára!”

* * *

Megvittuk volna akkor is a harcot... Végig tudnánk küzdeni ma is... ha a szomorú mult nem hasonlítana annyira a sivár jelenhez...

Akkor is voltak hőseink, félistenek, de voltak ellenségeink is, kikhez még a keblünkön melengetett testvéreink is csatlakoztak, hogy mint a vipera a vérünket szívják; egyenes ellenségeinkkel megvittuk volna a nagy harcot, de a tulerővel nem birtunk megküzdeni...

És most — több mint ötven év multán, csak az idő változott, de a helyzet a régi maradt...

Ellenségünk most is a régi... és testvérmegyeink ádáz gyűlölsége az idővel még öregbedett... Akkor is magunkra voltunk hagyatva, most is csak egyedül állunk.

Akkor is voltak köztünk ha-

zárulók, most is vannak kik bármikor készek a hazát a legtöbbet kínálónak eladni...

Ezért borul gyászba a lelkünk... ezért szorul ökölre a markunk...

Ma midőn templomainkban gyász zsolozsmák zengenek és tömjénfüst száll az ég felé a dicsőült vértanuk lelki üdvéért, — midőn a messze idegenben szétszórta székely testvéreink a magyar Golgothához Aradra szörlítják székely atyafiaikat a multat gyászolni, a jelent és a jövőt megalapozni, — ma a gyászt felváltva újabb remény szálljon a lelkekbe...

A közös gyászban olvadjon össze lelkünk közösségre; a közös könnyekben találkozzon testvéri összetartozandóságunk nemes érzete.

Azoktól kik a magyar népert halni tudtak vértanui halált, tanuljunk a magyar népert élni, dolgozni...

Mert egy a gyászunk, — egy a hitünk, — egy a reményünk... egy a célunk: függetlennek és szabadnak látni, sokat vérzett, sokat szenvedett nemzetünket! Nyissuk ki ökölre szorított markunkat...

Kisértsük meg még egyszer békülő jobbat nyújtani ellenünk fellázadt testvéreinknek és ha azt elfogadni vonakodnának, ám éreztessük velük ökleink hatalmát, mert a ki nincs velünk, az ellenünk van...

Csak egymást ne bántuk... egymást ne ökleljük... ebben ne merítsük, ne fárasszuk ki erőnket; és akkor... nagyok, hatalmasok és szabadok leszünk...

Mert az egyetértésben rejlik az erő, — az erőben a hatalom, — a hatalomban a szabadság!

Én hiszek és bizom a szabadság feltámadásában!

Dereki Antal.

Értekezlet a vármegyén.

A vármegyei közgyűléseket megelőző napon rendszerint előértekezlet tartanak a megyebizottsági tagok, melyeken a közgyűlés fontosabb tárgyaira nézve megállapodásra jutnak, hogy így a felhatalmazott nagy anyag könnyebb és gyorsabb letárgyalása lehetővé tétessék.

Ilyen értekezlet tartott pénteken e hó 4-én délután 3 órakor Ugron Ákos főispán elnöklété alatt a vármegyeháza kistermében, mely ezután annyira megtelt az érdeklődők-

kel, hogy egy része még a folyosóra is kiszorult; ezt a rendkívüli érdeklődést pedig az okozta, mert mindenki előre tudta, hogy ez az értekezlet lesz a küszöbön álló vármegyei tisztújításnak első fejezete. Ugron Ákos főispán az ülést megnyitván őszinte, meleg szavakban üdvözli a teljes számban megjelent bizottsági tagokat, előadja, hogy a küszöbön levő választások szükségessé teszik, hogy a megye élén álló testület ne csak állást foglaljon, de a lehetőség szerint meg is állapodjon, az egyes állásokra való jelölésekben. Mint a megyei közigazgatás feje kijelenti, hogy az egész tisztviselői kart, mely szerinte hivatásának és kötelesség teljesítésének kellő magaslátán áll meg óhajtaná tartani, mert a választásokat a személyi és egyéni törekvések harcától megakarja védeni és az áldásosan helyreállt békés munkálkodást továbbra is megtartani.

Dr. Gyarmathy Dezső emelkedett fel elsőnek és a jelenlegi alispánt apostrofálja mint olyant, kiből nem látja az alispáni állás elfogadható jelöltjét; szavainak kevesebb meggyőző hatása, mint inkább személyes éle van; kemény szavakkal bírálja az alispán ismeretes fegyelmi ügyét, a multban tanusított politikai szereplését, és hogy a személyeskedés látszatát magáról elhárítsa, kijelenti, hogy a főispán személyét félti a klikkek befolyásától. Ut Ugron Ákos főispán közbeszól és határozott nyílt férfiasággal elhárítja magáról a gyanút, mintha ő bármily tekintetben is, bármely klikk befolyása alatt állana. Mióta a főispáni széket elfoglalta, mindig arra törekedett, hogy mindenkinek egyenlő mérleggel ossza az igazságot és ettől őt soha senki és semmi el nem tántoríthatja. A mi a jelenlegi alispánnak oly gyakran említett fegyelmi ügyét illeti, meggyőződést szerzett magának arról, hogy az sem a személyre, sem az alispáni állás méltóságára nem diffamáló, és ha követtetett is el hiba, az a jog és törvény értelmében hivatalosan elintéztetett.

Dr. Gyarmathy Dezső ezután még folytatta elég gyenge érveléseit és beszéde végén néhány más egyének a jelölését ajánlotta. Utána Deák Miklós beszélt, az ő megszokott higgadt, értelmes modorában és a jelenlegi alispán mellett emelt szót; politikai multjánál fogva neki is aggályai vannak, de hiszi, hogy épen ebből a multból fogja levonni jövőre a konzekvenciákat és ezért, a vármegye békejének érdekében előlegezi neki a bizalmat, midőn jelölését ajánlja. Daniel Lajos erősen támadja

Gyarmathy Dezsőt azon föltevéséért, hogy a főispán a klikkek befolyásával gyanúsítja; szerinte a főispán tiszteletreméltó egyénisége, puritán jelleme, tiszta függetlenségi politikai irányzata már oly erősen kidomborodott, hogy nem engedheti, hogy bárki is a befolyásolhatóság gyanújával illesse és határozottan követeli, hogy Gyarmathy nevezze meg azokat, akiket a klikkhez tartozóknak gondol. A nagy többség Daniel mellett foglal állás és erőteljesen követelték a neveket.

Ugron Ákos erősen cseppet és a beállott csend után kijelenti, hogy nem engedi a tanácskozást a személyeskedés terére átvinni, ő készséggel lemond arról, hogy itt bárki is megnevezzenek, mert ő az ilyen kicsinyes meggyanúsításon fölüll áll, és megvan győződve, hogy a ki elfogulatlanul és igazságosan, személyes érdektől menten ítélni képes, őt nem illetheti olyan gyanúval, melyet egész eddigi működése könnyen halomra döntene.

A főispán után Dr Valentsik Ferenc emelkedett szóra, és azzal a nagy tudással, meggyőző erővel, fényes dialektikával, mely itt a megyében csak az ő speciális sajátsága, bocsátkozott polemikába Gyarmathy Dezsővel, kinek minden szavát maró szatyrával apostrofálta. Minden érvét halomra döntötte, midőn az igazság erejével, meggyőző érvekkel bizonyította, hogy egy olyan ügyben, melyben az arra hivatott bíróság már meghozta érdemleges ítéletét, a most megjelent bizottsági tagok nem gyakorolhatnak felülbírálatot, mert ez ügy felett az akták már véglegesen lezártok. A politikai multra felhossa, hogy épen ez a megyei bizottság hozta a főispáni installáció alkalmából azt a nemes, emberbaráti határozatot, hogy a béke érdekében a multra a feledés fátyolát borítja, és a megtérőket, kik talán a pillanat hatása alatt hibáztak, mint barátokat keblére fogadja. Saját egyéni meggyőződésének súlyával felsorolja ezután az alispán nagy és elvitáztatlan érdemeit a megyei adminisztráció terén, dicséri nagy munkaerőjét, kifogástalan működését és reprezentáló képességét, bár nem tartja egészen ideálisnak, mert szerinte az ideális alispánnak mindezenek kivül még a közjó érdekében, a közzel érezni, a közzel szenvedni és küzdeni is kell tudni. De nem tartja elejtését már azért sem okszerűnek, mert az eltávolításával neki járandó végkielégítés a pótdónak 4—5 százalékkal való felemelését jelentene, a bizottságnak pedig nem áll jogában, személyes érdekekért, megbízó polgártársaik terhére súlyosbítni, mert ő azt, hogy az alispán valakivel vonakodott brudersaftot inni, nem tartja elegendő oknak, hogy ellene személyes hajszát indítsanak. Szünni nem akaró, frenetikus tapsok követték Dr Valentsik szavait, aki ma egy új és fényes győzelmet aratott nagy tudásával és tiszta igazságszeretettel.

Több fejszóaló nem jelentkező, elnöklő főispán szavazatra bocsátja a kérdést: elfogadja-e az értekezlet Dr Damokos Andor alispán újbóli jelölését? Az értekezlet, mely több mint 80 tagból állott, Gyarmathy Dezső kivételével egyhangulag elfogadta a jelöltséget, mire Dr Damo-

kos Andor, a terembe lépven mindenekelőtt megköszönte a belé helyezett bizalmat, melyre ezután is méltóvá akarja magát tenni. A meghatottságtól remegő hangon kinyilvánítja, hogy ő nyugodtan várta a közvélemény megnyilatkozását, mert az alispáni méltóság prostituálásának tartotta volna, ha korteskedésekkel kísérlette volna meg magának pártot teremteni és sokkal többre becsülte a bizottsági tagokat, semhogy molesztálásukkal, kilincseléssel magának protekciót kolduljon. De kijelenti itt ez ünnepélyes pillanatban, meghatva a megtisztelő nagy bizalomból, hogy a mult eseményein okulva leszűrte magának a tanulságot a jövőre és ha jönne idő, midőn hazánk alkotmányát újból veszély fenyegetné, ő lesz az első a ki annak védelmére zászlót fog ragadni. Viharos éljenzés követte e szavakat.

Gálffy Kálmán személyes megámadásának kimagyarázása és békés elintézése után, az értekezlet igazán emelkedett hangulatban oszlott szét, abban a tudatban, hogy Ugron Ákos főispán személyében a megye békéjét hosszú időre biztosítva láthatja.

Munkába kezdés.

A Székely Társaság ülése.

A mai napnak, október 6-ikának délutáni 3 órájára ülést hívott egybe a Székely Társaság elnöksége, a vármegyeház kis termébe. Alkalmunk volt betekinteni az ülés meghívójába, mely szerint a következő tárgyak kerülnek napirendre.

1. A társaság szervezetének és működése főbb szabályainak megállapítása.
2. A társaság tagjai névsorának összeállítása és taggyűjtés iránt való intézkedés.
3. A társaság pénzalapjának létrehozatala iránt való intézkedés.
4. Az aradi „Székely Otthon“ segelezése.
5. Indítványok.

A kik a társaság újjászervezésén részt vettek, azokat egyenkint is meghívta az elnökség az elsorolt tárgyak feletti tanácskozársra. Megbizásunk van azonban arra, hogy ez egyenkint meghívottakon kívül felszólítsunk mindenkit az ülésen való részvételre, aki hivatást érez a székely testvérség ápolására s ez uton egy összetartó, egymást megértő polgárius gondolkodás és közvélemény kialakítására.

Székely Társadalom a polgáriuság eszméje alapján, a munkaszereketben közössé váló gondolatvilággal, a modern eszméáramlatok ellenében a régi erőteljes nemzeti érzéssel s a modern társadalom széthuzó s egymást megkülönböztető magatartása helyett a régi jatyafiságos szeretettel: ime ez az a cél, amit az újjá szervezett Székely Társaság elérni akar. Hát ehhez a célhoz csak úgy juthat el, hogy ha a társaság kötelekebe összetömörülnek s mintegy mintatársaságként dolgoznak mindazok, akik a polgárius, vagyis az egyszerű és őszinte gondolkodásmódban együtt éreznek.

Nézzük meg a szász városok társadalmát. Ott iparos, kereskedő s értelmiségi pályán levő ember barátságos jó viszonyban együtt él, terveit együtt megbeszéli, előmenetelre és kitartó munkára serkenti egymást. Megbecsülik multjuk hagyományait, együtt ápolják őseik emlékének szertétét s ebből a lelki összhangból fölemelő önértetet visz mindenikök a hétköznapi törődés hangulataiba. Nincs unalmas élete egyiküknek se, mert a polgárius egyszerűség és őszinteség egymáshoz vonzza őket, nem kell tartaniok a más kicsinylésétől s orrfintorgatásától és így a társaság-

ban való érintkezésnél nem kell megtagadniok a maguk szűkebb családi körének megszokásait.

Ekként áll elő náluk az az egyenletes örökké tartó munkásság, mely a társadalmi erőviszonyok változásai között is megfelelő erőnyilvánítást tud felmutatni. Nincs csüggedés, nincs bátortalanság az egyeseknél, mert az élet minden körülményei között maguk mellett érzik az egész társadalom támogatását s fölemelő együttérzést.

Hát a mi Székely Társaságunknak is egy ilyen együttérző, erőteljes székely polgáriuság keretévé kell válnia. Ebben a keretben tartalomként benne kell lennie a székely anyaváros minden jó polgárának, minden helyes gondolatával, minden helyes törekvésével. A szétomló és elszigetelten álló eszmekelet s munkavágyat össze kell tömöríteni egyetlen, ha' almas közvéleménnyé, mely irányt tudjon szabni, hogy mit kell cselekednie a székelyeknek, saját magának a saját maga jóvoltáért.

Ha aztán a Székely Társaság ilyen közvélemény erejével dolgozhat, akkor működési körébe tudja vonni a város és a vármegye minden olyan érdekét, mely csak a társadalmi önképzés útján juthat előre. Mindenütt, ahol társadalmi támogatásra van szükség, a Székely Társaság nyújthatja oda a maga segítő karjait. Ha hathatós keresre van szükség, a társaság adhatja meg a kéréshez a közvélemény súlyát. Ha rossz, egymásnak ártó felfogások támadnak, a társaság tudja azt leküzdeni iskolán kívüli oktatással, szóval: önképzéssel. És vegesvégi, ha itt Magyarország szögletében a magyarság társadalmi súlyát az egész nemzet érdekében mind hatalmasabbá kell tenni: ezt a munkát is minálunk a Székely Társaság tudja elvégezni a székely polgáriuságának, a multak hanyományai közös megbecsülésének a jövőért való bátor és önértetes együvé tartozásnak és együtt-dolgozásnak megteremtésével.

Jöjjünk össze tehát mindannyian, akik így dolgozni akarunk, s aztán — fel a munkára!

A székely kiállítás.

A kiállítás mezőgazdasági része a Szabadság-terén és a Pótsa parkban volt, míg a néprajzi, házi ipari tárgyakat és a természeti kincsek osztályát, valamint az iskolák kézimunkáinak kollekciját a Mikó-kollégium épületében helyezték el.

A Szabadság-teret bekerítették és köröskörül fedett állásokat csináltak. Itt volt az állatkiállítás és a vásár. A főbejáratnál szemben, a vármegyeház előtti oldalon szép a nagyobb székely tenyésztők nyugati szarvasmarha kollekcijója. Azelőtt a Székelyföldön csupán a fehérszörű fajt tenyésztették, úgy a hogy, de ez a faj lassu fejlődése és csekély tejelőképessege miatt nem hajtott elég hasznot ahhoz képest, a mibe került. Látva ezt a székely kirendeltség, úgy segített a bajon, hogy résztint belföldi tenyésztetekből, résztint Svájból hoztatott piros-tarka (berni, szimentáli) teheneket. Ezeket kedvező áron és több évi részletfizetésre adta a kisgazdáknak. A kiállítás mutatja, hogy érdemes volt segíteni, mert a székely nép szépen gondozta az eredeti állatokat, fölnevelte az ivadékokat. Néhány nagyobb birtokos a saját költségén állított ki marhatenyészetet. Ez utóbbiaknak a kollekcijója különösen kiérdemelte a miniszter elismerését. A mostani kiállításon mintegy három száz szébbnél-szebb tehent, ökröt, borjat lehetett látni. Tulnyomó a piros-tarka, de a tér jobb oldalán lévő állásokban volt több podolai, van magyar erdélyi állat is. Ilyeneket állított ki Haromszékemegyei Aldoboly község, továbbá több csik- és udvarhelymegyei gazda. Ezeknek az állatoknak a tenyésztése némely helyen megokolt nagy igazó képességük miatt

A lótenyésztési részben a tér egész jobboldalát az egyes községek különböző fajtájú gazdasági lovai foglalták el. A legtöbb figyelmet érdemli itt az apró havasi ló, mely az udvarhelyi és csiki magas legelőknél a szabadban tel, s a székely nép számára megbecsülhetetlen, mert megbízható hegyi háts ló, s igavonásra is alkalmas Sajnos, tenyésztésük kellő méltánylásban még nem részesül. Az állatkiállítás másik része a Pótsa-parkban van. Itt sertést, juhot és baromfit, nyulat és méhet látnak. A kiállítók székely gazdák, szövetkezetek és nagyobb birtokosok is. Kevés híjján száz darab sertés van együtt, jobbára a Székelyföldön való tenyésztésre alkalmas fajtából. A juhkiállításban van mindenféle fajta, az eredeti hosszú gyapjas székely juhtól kezdve egész a merinóig, körülbelül százötven darab. A baromfi kiállítás csupán a gazdaságilag fontos fajokra terjed ki; a diszbaromfit mellőzi. Van sok szép emdeni lud, pekingsi kacsa sárgea és fehér orpington tyúk, amerikai szikla tyúk (plymouth-rox). A kirendeltség a baromfitenyésztést fajbaromfiak cserébe való kiosztásával támogatja. Az ujjabb figyelmet érdemlő hus-nyulakból és prémnyulakból is szép példányokat lehetett látni a kiállításban.

Rendkívül érdekes a néprajzi és háziipari tárgyak és természeti kincsek kiállítása, mely a Mikó-kollégiumban van. Az izlésesen elrendezett teremben két sátrót látnak. Az elsőben balra van az árpatataki várostitas és szöttek gyűjtemény, mellette egy kalotaszegi csoport, csupa parasztleány munkája. Érdekesek a sepi-szentgyörgyi székely nemzeti muzeum festett tojásrajzai; csupa eredeti székely motívum. Nagyon szép az Udvarhely vármegyei textil háziiparát bemutató óriás csoportozat, mely fölöl minden textil-cikket, a mi a gazdaság, háztartás és a népképviselő körébe vág. Igen feltűnők az udvarhelymegyei iparfejlesztő bizottság által rendezett kollekcikók. Itt Seitz Margit himzéseivel kiválóan izléesek. A kötött és szövött tárgyak mind igen szépek s igen sok vevőjük akad. Végtelentül finomak és elsőrangú készítmények a Barsai és Társai udvarhelyi szövőgyár készítményei fonalból és nyers selyemből. Általában az udvarhelyi csoport rendezése, besztása, színvonala a legjobb és szakértő, lelkes munka eredménye.

Százharminchárom község asszony-népének kézimunkájáról nyújt fogalmat ez a csoport. Tizezer asszony tud szőni, fonni, himezni ezekben a falvakban. De a munkájuk eredményét nem tudják értékesíteni, nincs piacuk ezeknek a dolgoknak s a termelés sem versenyképes. A székely asszony nép kiváló kézügyességéről, izléséről, invenciójáról, türelméről tesz tanúságot ez a gyűjtemény. A legtöbb eredetiséget minde háziipari dolgokban leginkább pamutból Udvarhelymegye népe tünteti föl, a mi természetes is, mert a székelység központja, a többi megye érintkezik köröskörül a románsággal és az izlésre való hatás észrevehető. A székely nemzeti muzeum az egész Székelyföldre kiterjedő, tisztán néprajzi kollekcijót állított össze, a mely nagy érdeklődést keltett.

A kiállított tárgyak minősítéséről és jutalmazásáról csak később adhatunk számot, mert eddig csak a csoport állatok, a gépek egy része és a kistenyésztők állatai lettek elbírálva. Azt azonban már most is büszkén konstatalhatjuk, hogy az általános vélemény szerint az állatkiállításban Haromszék- és Udvarhelymegye produkálta a legszebb példányokat, a juhkiállításban pedig az első helyet Udvarhelymegye juh-tenyésztése foglalta el.

A nagytenyésztők közül az első díjat Boér Olivér hidevági birtokos a második díjat Miskolczi Vilmos gidófalvi birtokos nyerte.

A kistenyésztők közül az első díjat Bene István aldobolyi ev. ref. lelkes

kapta, a ki két éves üszőjével a második díjat is elnyerte.

Mint értesülünk a Baresay és Társa cég arany éremmel lett kitüntetve remek textilipari kollekciójáért.

Feltűnést keltettek Salamon Kálmán művészi kivitelű fadaragványai is, — melyeknek nagy részét el is adták.

A termény és termék kiállítás, valamint a néprajzi és házi ipari tárgyak méltánylásának eredményéről lapunk jövő számában hozunk még kiegészítő tudósítást.

LEGUJABB.

A nemzetiségi képviselők számos tagja a fővárosba érkezett, hol összegyűlve az általános politikai helyzetről tanácskoztak; az értekezleten elhatározták, hogy a legközelebb megnyíló képviselőházban már az első alkalmat fölhasználják, hogy a kormány és a többségnek kelemetlenkedjenek. Hír szerint az első ülésen Vajda is megjelenik a Házban, kit a nemzetiségiek minden erejükkel támogatni készek.

* * *

A kiegyezés eredményéről e pillanatban még teljesen megbízható értesülések hiányzanak. A tárgyalások szakadatlanul folynak és ez időszert a legnagyobb nehézségeket a bankkérdés képezi, melyet a magyar kormány minden áron akar kapcsolni a kiegyezés anyagából, míg az osztrák kormány makacsul ragaszkodik hozzá. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter is a fővárosba érkezett, hol behatóan informáltak az ügyek állásáról.

A szombati tárgyalások eredményétől függ minden, de azért mindkét kormány el van határozva, hogy október 10-ikén a kiegyezés ügyét a parlamentek elé viszi.

OKTÓBER 6.

Irta: Dr Nagy György orsz. képviselő.

Hát meddig marad még a vértanuknak Szörnyü halála boszulatlanul?!
Vagy elszórt ereje két karunknak
S lett a párdúcól gyenge, gyáva

[nyul?!
Ha tudjuk, mi a kötelesség, hála,
Ha valljuk, hogy még magyarok

[vagyunk,
A tizenhárom hős szörnyü halála
Ütésre edze bosszuló karunk!

Hát meddig türjük, hogy tiporjon
[rajtuk

A gyilkosoknak átkozott faja?!
Vagy meghunnyászodottan csak

sóhajtuk,
Mig ránk borul az örök éjtszaka?!
Ez éjtszakát magyar nép oh ne várd be,
Iszonyu lenne színe, zengezete,
Halotti dalként zingva Gotterhalte,
A szemfedőszin sárga-fekete!

Imánkat a szabadság Istenéhez
Hiába küldjük, nem hat el oda,
Felfogja azt, mint napsugárt a felhő,
Az elfeledett magyar Golgota!
De hogyha felépül ott az a szent

[templom,
Mít véres boszu csontokból emel,
Az abban gyújtott áldozatnak füstje
És az ima nyitott egekre lel!

Hazug proféták hasztalan tanítják,
Hogy úgy haladhat csak a nemzetünk
Ha elfeledjük multunk minden kinját
Ha a sebekre mély fátyolt vetünk!
Oh másra tanít szívünk dobogása,
Oh másra tanít a hazaszeretet,
Sirt annak, ki sirunkat megásta,
A vérért vért, a könnyért könnyeket!

Hitvány a gyermek, hogyha megcsó-
[kolja

Szülője gyilkosának a kezét.
S hazánk fiai közt akadt sok szolga,
Ki ilyen bűnben gyakran vétkezik!
Himnuszba szöni, azt ki korbácsával
A csontig érő, mély sebet csapott,
A szemtelen verébhez illik, rávall,
De nem teszik meg a szabad sasok.

Hazánknak sorsa bánatos, borongó,
Egén nem fénylenek most sugarak,
Lehet idő jön, mely ahhoz hasonló,
Milyent te láttál egykoron Arad!!
A vértanuknak lelke legyen fényünk,
Ha reményünk éjtszakába jut
S mint ők, mi is édes Hazánkért
[éljünk

S ha kell legyünk érette vértanuk!

KÜLÖNFÉLÉK.

Udvarhelyvármegye közgyűlése.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága második rendes közgyűlést e hó 5-én délelőtt 9 órakor tartotta meg a vármegyeháza dísztermében Ugron Ákos főispán elnökle és a bizottsági tagok elnök részvétele mellett. Elnök főispán szíves szavakban üdvözlö a szép számban megjelenteket és tárgysorozat előtt indítványozta, hogy a közgyűlés fejezze ki és jegyzőkönybe iktassa részvétét Kassai Dezső bizottsági tag elhalálása felett, mit a közgyűlés egyhangulag el is fogadott. Tárgysorozat rendjén a belügyminiszter három rendelete: 1. a községi és közigazgatás, valamint a segédjegyzők 1907. évi illetményének kiutalványozása; 2. a gyermekvédelem; 3. a gyampénztári tartalékalapból 2531 korona 21 fillérnek az elhagyott gyermekek segélyalapja javára való átutalása tárgyában, valamint a földmívelési miniszter leirata a tartalék munkások ügyében tudomásul vétetett.

Tárgyaltattak a póttárgysorozatnak önálló indítványai:

Dr. Valentsik Ferenc és Dr. Pál Árpád törvényhatósági bizottsági tagok önálló indítványa, a rendes közgyűlések számának és idejének megállapítására vonatkozó szabályrendelet intézkedésének alkotmányvédelmi szempontból való módosítása tárgyában, elfogadattott.

Ugron Zoltán törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványa: a) a szerb és egyáltalán a keleti állatokból élő állatok behozatalának tilalmazása tárgyában; b) a korpá és egyéb takarmány cikkek külföldre kedvezményes díjtételrel való szállításának megszüntetése és belföldi kedvezmény biztosítása tárgyában; c) takarmánykivitel tilalmazásának elrendelése tárgyában, elfogadattott.

Dr. Kovácsy Albert törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványa a Székelyudvarhely—Gyergyószentmiklós közötti vasuti összeköttetés mielőbbi létesítése tárgyában, elfogadattott.

Soó Gáspár törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványa a közigazgatás általános tisztújítások alkalmából megindult korteskedések helytelenítése tárgyában, nagy helyesléssel elfogadattott.

Az alispáni jelentés kiemelkedő részeit a kivándorlás csökkenése és a rossz karban levő vicinális utak kiállításba helyezett minél előbbi javi-

tásai képezték. Mig a mult évben 2024, addig ez évben csak 1811 utlevelet állítottak ki; visszatért összesen 71 kivándorlott, a mi elég csekély a kivándorlás arányához képest.

Az árvaszéki elnöki jelentés és a számonkérészek jegyzőkönyve tudomásul vétetett.

A vármegyei legtöbb adófizető bizottsági tagok 1908. évi névjegyzéke felolvasattott, az 1907. év végével megüresedő törvényhatósági bizottsági tagsági helyeknek választás utján való betöltése napjaul ez évi október hó 28 ik napja tüzetik ki, és választási elnököknek a következők jelöltettek:

Székelyudvarhely Sándor Mózes, Szentegyházfalva Embery Árpád, Zetelaka Demeter Lőrinc, Fenyéd Keith Ferenc, Tibód Tamás István, Farcád Gotthárd János, Oroszhegy Soó Gáspár, Bikafalva Ferenczi Lajos, Székelydobó Solymossy Endre, Nagyalambfalva Dr Solymossy Lajos, Székelykeresztur Dr Valentsik Ferenc, Ujszékely Ugron Zoltán, Kis-solymos Adam Albert, Ravai Gálffy Kálmán, Kőröspatak Biró Dénes, Siklód Pap Mózes, Etéd Barabás András, Farkaslaka Tamás Albert, Kobátfalva br. Orbán János, Tordátfalva Gombos Sámuel, Korond Dr Lengyel József, Atyha Szabó Nándor, Felsőfálva Dr Paál Árpád, Alsófálva Dr Pálffy Jenő, Parajd Szabó Gábor, Székelyderzs Demeter Dénes, Patakfalva Becsek Aladár, Homoródszentmárton Szabady Tivadar, Váro-falva Szombatfalvi Lajos, Oklánd Dr Kovácsy Albert, Homoródmás Ajtai János, Lövéte Lánckzy József, Vargyas Daniel Lajos, Olasztelek Kisgyörgy Sándor, Magyarhermány id. Gáspár János, — kiket a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

A vármegyei levéltár selejtezésére bizottságot küldöttek ki; a törvényhatósági utakon alkalmazott utkaparók fizetésjavítására, valamint a villanyvilágításnak a vármegyeházban való bevezetéséről kötött szerződés előterjesztését elfogadták.

Székelyudvarhely városnak juhvásár tartása ügyében hozott határozatát, építkezési és szabályozási alapszámadását, járda és sétateri alapszámadását tudomásul vették.

Schvarcz Bernát olaszteleki és Mózes Károly homoródszentmártoni lakos felebbezését elutasították.

Székelyudvarhely város társaskocsi ipar, valamint berkocsiipar szabályrendeletei kiegészítés miatt visszadattak.

Az összes községek betérjesztett képviselőtestületi határozatai a korcsmáknak vasárnapokon való zárvatartása ügyében helybenhagyattak, az el'ene beadott összes felebbezések pedig elutasítottak. A községek költségvetései és zárszámadásai tudomásul vétettek.

Az egyes vármegyék átiratai nagy részben elfogadattak vagy tudomásul vétettek. Györmege és Arad sz. kir. város átirata március 15 és október 6-ának nemzeti ünnepként, illetve országos iskolai ünnepé való törvénybe iktatása tárgyában — elfogadattott. Budapest székes főváros átiratára az Árpád szobor alapjára 100 korona, Háromszékvármegye kérése folytán Gábor Áron felállítandó szobrára száz korona adományoztatott. Az országos magyar háziipari egyesület felhívására a törvényhatóság 200 koronás alapítvánnyal örökös tagul az egyesületbe lép. Udvarhelyvármegye iparfejlesztő bizottsága kérésére 800 K segély kiutaltattott a sepsiszentgyörgyi kiállításra való részvétel céljára.

Jakab Lajos utkaparó-helyettesnek 100 korona segély megszavaztatott. Előterjesztés tételét, hogy az esküdtbírószágról szóló 1897 évi XXXIII t. c. 18 §-ának rendelkezéséhez képest a felszólamlások elbírálására a törvényhatósági bizottság tagjai között 12 bizalmi férfi választassék — megválasztottak: Gyarmathy Ferenc, Gotthárd János, Soó Gáspár, Molnár

Károly, Gyertyánffy Gábor, Szabó Gergely, Gagyi Lajos, Lánckzy József, Papp Mózes, Veres Mórzes, Ugron János, Sperker Ferenc.

Több tárgy nem lévén elnökölő főispán a jegyzőkönyv hitelesítési közgyűlést e hó 8-ára kitűzvé, a gyűlést berekeszti.

— Rp. Keserü labdacok, «a Böm-bölde» részére.

Sign: Hetenként egy adag.

Gyászba borul a mi lelkünk
Vértanukat ünnepelelünk.
Olyan halotti tort csapunk
Messze elhallatszik szavunk.

Ne mondhasa róluink senki
Hogy mi nem tudunk gyászolni,
Sirva vigad minden magyar
Ki a honnak csak jót akar.

Aradra ha nem mehetünk
Azért itthon ünnepelelünk,
Lelkünk gyászban, öklünk szorul
S szívünkre mély bánat borul.

A korcsmáros ur is gyászol
Ajka néma, egy szót se szól,
Sohajtozik és bánkodik
Régmúlt időn siránkozik
S bánatában nagyot iszik...

Dr Veritás.

— A községi iskola államosítása iránt a közoktatási miniszteriumhoz felterjesztett kérvény visszaérkezett, azon örvendetes eredménnyel, hogy a miniszter a város ajánlatát elfogadta; az államosítást előkészítő bizottság, mely ez ügyben ma délelőtt 9 órakor a városháza termében értekezletet tart, az építkezés helyéül a Koronay kertet jelölte ki. A miniszter a telexszerzés és építkezési költségnösszeg amortizálása végett visszaengedi a városnak az eddigi személyi járandóságokat és az 5 százalékos iskolai pótdadót a mi körülbelül 12000 koronát képvisel. Mint értesülünk a városi tanács jövő szerdán délután 3 órára hívja össze a városi képviselőtestületet, hogy a szerződési pontokat — melyeket tulajdonképpen a város korábbi határozatával hozott — végérvényesen megállapítsák. Népoktatásunk ügye ezzel ismét közelebb jutott a rég óhajtott célhoz, most már csak az volna kívánatos, hogy e városunk életére oly nagy fontosságú intézmény, minél előbb a megvalósulás stádiuma felé sietessék

— Dr. Nagy György országgyűlési képviselőtől — kinek október 6-ára irt gyönyörű versét mai lapunkban közöljük — egy remek erőteljes vezércikket kapunk, melyet egyenesen lapunk számára irt és melyet — miután az aktuális közlemények ma minden helyet elfoglaltak — jövő számunkban fogunk leközölni. Előre felhívjuk rá olvasó közönségünk szives figyelmét.

— A mi nagy bűnünk, hogy az országiszerte ünnepelel, nemzeti multunkra emlékeztető napokat is — a megszokott rideg közönyünkkel — a többi szürke, egyhangu hétköznapi sorában, nyomtalanul engedjük elenyészni, min'ha kihalt volna lelkünkben minden hazafias kegyelet. Még csak egy évtized előtt, a székelység járt ragyogó példaként legelő a hazafiságával és ma, mintha szegyenlené magyar voltat, ridegen elzarkozik, felrevonul és kiter azon kötelezettségek elől, melyekkel — ha már nem is magának — de az ifju nemzedéknek tartozik, hogy a hazafias érzést benne növelje és fejlessze. Szomorú és szegyenletes dolog, hogy városunk közönsége és polgársága ma már október hatodikát, a szent vértanuk napját sem avatja kegyeletével ünneppé, szegyenletes dolog, hogy ifjuságunknak, a jövő nemzedékének hazafias erényeinkről ilyen szegyenységi bizonyítványt állítunk ki. Ezért bizony, nagy nemzeti hőseinknek kár volt vértanui halált szenvedni...

— **Püspökjárás megyénkben.** Október 1-én az a ritka eset történt meg Székelykeresztúron, hogy két püspököt tisztelhetett egyszerre falai között, mert egyidejűleg ott időzött Lányi Bertalan címzetes róm. kath. püspök és Bartók György ev. ref. püspök. Mindkét tiszteltemtől egyházfőt nagy ünnepekkel lelkesen fogadták és a város valamennyi testülete tisztelgett náluk. A püspök az egész közönség szeretetének megnyilvánulásával távoztak a városból.

— **Ő felsége nevenapját** pénteken városunkban is megünnepelték. A középületeken és magánházakon nemzeti színű zászlók hirdették a nap jelentőségét, a róm. kath. plebánián pedig ünnepi istentisztelet tartatott, melyen a megyei hatóság Ugron Ákos főispán vezetésével, a városi testület Gotthárd János polgármesterrel, a tisztkar pedig Freyberger őrnagy vezetésével vett részt.

— **A helybeli róm. kath. főgimnázium** ma október 6-án d. e. 10 órakor díszgyűlést rendez a következő műsorral: 1. Hymnusz: éneklő az ifj. énekkar. 2. Szaval: Toth István VIII. o. t. 3. Beszédet tart: Márton János VIII. o. t. 4. Szaval: Bálint József VIII. o. t. 5. Szózat: éneklő az ifj. énekkar.

— **Az igazság érdekében.** Egyes fővárosi és csaknem az összes erdélyi lapokban olyan kommentárok kíséretében jelentek meg hírek a városunkban legközelebb lefolyt párbaj alkalmából, melyek vármegyénk jó hírnevét alaposan kompromittálták és melyeknek eredetét és forrását nem nehéz kitalálni. Régi rendszert, darabot korszak megújodását, alispánjelöltek harcát és súlyos megsebesüléseket regélnék e kőszá hírek, pedig mi, a kik itt a közelről éles megfigyelői, sőt hivatásunknál fogva szigorú ellenőrzői vagyunk az eseményeknek, mindezekről semmit se tudunk és éppen azért vármegyénk reputációja érdekében határozottan tiltakozni vagyunk könyvtelnek az ellen, hogy bennünket a Marostordában lefolyt piszkos harcokkal azonosítsanak; tiltakozásunk egyik legerősebb, legszilárdabb támasza pedig közbecsülésben álló főispánunk Ugron Ákos, kinek tiszta, puritán székely jellege és férfias energiája elég biztosíték arra nézve, hogy nálunk a régi rendszer embeirei nem idézhetnének elő a multhoz hasonló eseményeket vagy bonyodalmakat. Távol akartuk magunkat tartani a választási küzdelemtől; csupán tárgyilagos szemléli akarunk maradni, hogy a közvélemény megnyilatkozásának szabad folyást engedhessünk. Meg is maradtunk volna passzívításunkban, ha nem látnók azt, hogy itt vármegyénk jó hírnevének rovására egyéni érdekek harcát vívják akkor, mikor nagy színyünkre ilyen vádakot zúdítanak ország-szerle reánk. Ez ellen az igazság érdekében a leghatározottabban tiltakozunk kell. A lefolyt párbaj két magánember magánügye volt, egyenlő könnyű sebesüléssel végződött és ezzel az ügy a lovasgasság szabályai szerint elintéztetett. — Mi nem egyénekért, hanem csak elvekért léphetünk sorompóba. Mi vagyunk, leszünk és maradunk olyan függetlenségű elvű, jó hazafiak mint voltunk; ebben nincs osztályozás, nincs fokozat. A tisztújítási harcokból is ilyen irányban óhajtuk és fogjuk kivenni a bejünk megillető részt és mert magunk is függetlenek óhajunk maradni, mások függetlenségét is tiszteltemben akarjuk tartani; de megköveteljük és elvárjuk azoktól, a kik a függetlenség zászlója alatt a küzdőterre lépnek, hogy tartózkodjanak olyan fegyverek

használatától, melyek megyénket kompromittálják, nekik pedig nem hozzák meg a várt eredményt, — mert csak tiszta fegyverekkel, lehet tiszta győzelmet aratni...

— **Akáracsak nálunk.** Székelykeresztúrról, megbízható oldalról arról értesítenek bennünket, hogy ott az üresedésben levő körjegyzői állás körül valóságos élet-halál harcot folytatnak az egyes érdekelt felek. Az érdekharok már odáig fajultak, hogy egyesek — talán mert a pályázónak hizelegni akarnak vagy hogy befolyásukat érvényesítsék aláírási ivatek köröztetnek ugy Székelykeresztúron, mint a vidéken, hogy azoknak az igazságügyminiszterhez való juttatása útján Dr. Kozma Endre kolozsvári körjegyzői helyettes kinevezését előmozdítsák. Nem tételezzük ugyan fel, hogy mindez az illető jelölt tudtával és beleegyezésével történik és éppen azért csak mint sajnálatos és szomorú társadalmi jelenséget regisztráltuk e tény, mert sajnos nálunk Székelyudvarhelyen is így vagyunk mindennel, a mit nem az egyénre, de az érdemre és tudásra való tekintettel kellene elintéznünk. Nálunk is utját állja a közvélemény megnyilatkozásának egy klikk, mely városi és megyei ügyeinket egészen házilag, a saját legjobb izlése szerint szokta elintézni és tetszetős, mézes ostyában a nyilvános gyűléseken megemésztetni. No de eljön majd annak is az ideje, hogy erről még bővebben beszélhetünk...

— **Templomszentelés.** A hitbuzgóságnak s az ebből fakadó áldozat készségeknél megadó példája a székelymagyarosi református egyházközség új temploma. A magyar protestáns Sion e kicsiny végvárában még a múlt század elején épített egyszerű fatemplom helyén, a a diszes hajléka áll az Urnak, amelynek sugártornya magasra emelkedve: hirdeti a magyar protestantizmus diadalát, összetartó erejét. A vallásos és a hazaszeretettel ez új hajlékát szeptember hó 29-én avatta fel Dr. Bartók György erdélyi ref. püspök. Gyönyörű időben fényes kísérettel d. e. fel 10 órakor érkezett a községbe, melynek végén felállított díszkapunál Rozsondai István tanító fogadta az összegyűlt nép körében. A fogadtatásra egybesereglett a közel vidék református közönsége élén papjaikkal, tanítóikkal. Az egyházfő a tanító lakására hajtott, ahonnan csakhamar bevonultak a templomba. Itt lélekemelő ima után, amelyet Kádár Dénes nagygalambfalvi lelkes mondott. Vajda Ferenc ref. esperes tartotta meg templomszentelő beszédét, mely után az őz püspök mondott megindító imát és kért áldást erre a nagy áldozatokkal, sok-sok küzdelemmel épített templomra, valamint az egész gyülekezetre. Menyhárt András és Csutak István lelkészek osztották az uri szent vacsorát, a mellyel ezenél többen éltek ez alkalommal. A közönség soraiban ott láttuk egyházmegyénk és vármegyénk több előkelőségét. Ott voltak a többek közt Ugron János, Dr. Damokos Andor alispán, Ember J. kir. tanfelügyelő, Dr. Sebesi János várm. aljegyző, Dr. Demeter Lőrinc főszolgabíró és a helybeli ref. kollegium tanárkara, élén Gönczi L. igazgatóval stb. Istentisztelet után barátságos közeled volt, amelynek végzetével a püspök elhagyottat Bögözbe szállására, Ugron János vendégszerető házához.

— **Megszívlelésre méltó tanács.** Egyik helybeli előkelő és derek iparos polgártársunk rokonától, a ki országgyűlési képviselő a napokban levelet kapott melyben gyermekei sorsa iránt melegen érdeklődik és a többek között ezeket is írja: «Hát a műhelyben egy sincs közülök? Ez nagy hiba volna, mert az édes atya virágzó üzletet és ipari műhelyt fenn kell tartani nemzedékről nemzedékre. Nem a kutyabőr adja

a nemességet — ennek az ideje már lejárt, hanem a becsületes, munkás foglalkozás. S százszor inkább legyen valaki saját keze munkája után emberségesen és tisztességgel élő egyszerű iparos, mint protekció után szaladgáló jóformán kegyelemkenyeren tengődő «Ur». Cifra nyomoruság az az uraság, ellenben nyugodt, elégedett és az önértetre is fölemelő a kötelességet becsületesen teljesítő, ügykötő, szorgalmas iparos ember élete». Üdvözljük a képviselő urat ez egyszerű, okos és a mai kor jelszavát hirdető demokratikus nézeteiért; vajha mindenki így megértené a kor szellemét és bár akadnának sokan, ezeken meg ezeken a kik e jözan, okos tanácsokat megszívlelnék. Ezt hangoztatjuk mi is folyton, erről akarjuk az urizálás felé törtető társadalmunkat meggyőzni, mert a jelen és a jövő a munka és a munkás emberek kezében van letéve, mert nemzetünk sorsa is a munka érvényesülésétől, az ipar és kereskedelem gazdasági fejlődésétől függ.

— **Olyan törekvés** föltétlenül megérdemli támogatásunkat, hol arról van szó, hogy a gazda minél magasabb árak mellett értékesítse terményeit. Gazdálkodó olvasóinknak tehát ez uttal is tudtára adjuk, hogy Mauthner Ödön nagygyökerkedése Budapesten a nyáron kezdett akcióját folytatja, tudniillik a természetből a r a n k a m e n t e s lőhere és lucerna magért nemcsak a napiárnál, hanem egyáltalán az itt nálunk elérhető ár nál is lényegesen magasabb árakat fizet. Helyénvalónak tartjuk tehát a gazdákat emlékeztetni, tudassák a Mauthner céggel, még pedig mint melléklésével, ha arankamentes lőhere vagy lucerna-mag felett rendelkeznek.

— **Halálozás.** Békefi Antal jeles író, a „Szegedi Napló“ volt szerkesztője, a vidéki hírlapírók szövetségének és a szegedi függetlenségi pártnak érdemes alelnöke, a Dugonics-társaság főtitkára hosszú szenvedés után szerdán hajnalban, nyevenkilenc éves korában Szegeden meghalt. Halála általános részvétet keltett nemcsak Szegeden, a hol szerették, becsülték, de ország-szerre, a hol nem mindennapi irodalmi sikereit is méltányolni tudták. Felelős szerkesztőnk közeli rokonát gyászolja az elhunytban.

— **E adó cseréfa.** Huszonöt centiméter átmérettől negyvenegyetig kapható a bethlenfalvi erdőn. Értekezni lehet Ozsváth Miklós tanítóval Zetelakán.

— **Szolga havi fizetés** mellett állandó helyet kap. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

Uj erőt ad

A SCOTT fele Emulsió akkor is, a mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes ketes értékű szerekkel kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó.

Gyengeség esetében különösen lábadozóknál

vagy verszegénység, tüdőbaj, tulterhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folya modik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül hatásosan és biztosan gyógyítja a gyengeséget. Ez a szer a SCOTT fele Emulsió. **Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 f.** Kapható a gyógyszer-tárakban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT fele módszer védelmét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Panasz.

A helybeli Felső-tó-utca közveszélyes állapota készítenek bennünket arra, hogy azon nem törődöm-seget — mellyel a város előljárósága velünk szemben viseltetik, nyilvánosságra hozzuk s egyuttal felhívjuk a közfigyelmet utcánkra, mely jelenleg is víz alatt áll. Ugyanis, ha egy kis eső esik a 4-ik házszámól a 7-ik házszámig, hol az utca fekvése mélyebb az eső víz megáll s mindaddig, míg a nap fel nem szikkasztja ott poshad, undorító s levegőt fertőztető illatot terjesztve. Ez pedig akadályoz a rendszeres szellőztetésben, közlekedésben, eltekintve attól, hogy ilyenkor nyakig gázolunk a sárban.

Nem vetheti szemünkre a tisztelt helyszínelő bizottság, mely volt szives hónapokkal ezelőtt sok keres és sürgetésre kifáradni — türelmetlenségünk. Hisz vártunk eleget, de most már csakugyan türelmetlen helyzetünk, mert az őszi esőzések előtt állunk.

Ezton is kérdezzük tehát, hogy míg a jó időben tart, less-e valami gyökeres intézkedés a bajok megszüntetésére?

Egy valóságos bacillus tanya a Felső-tó, mely nemcsak a mi egészségünket veszélyeztetelheti, hanem az egész városét is. Fogja-e akkor vállalni a felelősséget az a városi hatóság, melynek feladata közé tartozik, mint elsőfoku egészségügyi hatóságnak az ovinétekdekések megtevése — ha, Isten mepts, egy járványos betegség okozója lenne — az ottani bacillus s bűzös pocsolja?

Szerkesztő urnak azon szívessegéért, mellyel közérdekű sorainknak helyet adni méltóztatott vagyunk hálás tisztelők:

Felső-tó-utcai lakosok.

Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Téli menetrend.

Érvényes 1907 évi október hó 1-től.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Predeal — (Bukarest)	Szv.	Gyv.
I-III.	I-II.	állomások	I-III.	I-II.
900	915	Budapest k. p. u.	720	750
1152	1118	é Szolnok	344	532
1206	1132	é Szajol	304	519
144	1247	é Püspökladány	117	408
344	211	é Nagyvárád	1109	938
410	218	é Nagyvárád	1034	932
827	523	é Kolozsvár	559	1110
		é Deés	340	
		é "		
854	611	é Kolozsvár	521	1050
1016	726	é Aranyos-Gyéres	348	930
1044	750	é Székely-Kocsárd	307	900
		é Marosvásárhely	1225	615
452	1025	é "	537	1127
615	526	é "		
1145	831	é Tövis	157	812
		é Arad	635	1232
	401	é "	850	445
	1000	é "		
1225	905	é Küküllőszög	1248	735
828		é Parajd (Koronad-fürdő)		105
		é "	845	
153	944	é Kis-Kapus	1141	656
358	1257	é Nagy-Szeben	731	445
1120	731	é "	1257	915
213	946	é Kis-Kapus	1109	650
333	1051	é Segesvár	917	593
619	133	é Székelyudvarhely	700	234
343	1100	é Segesvár	927	542
751	209	é Brassó	531	245
1241	652	é Kézdi-Vásárhely		1016
306		é Gyimes	szsz.	445
		é Brassó		218
		é Predeal		112
		é Bukarest		805

Az aláhuzott számok éjjeli időt jelentenek. Az i — indulás; é — érkezés.

Közvetlen kocsi közlekednek Budapest keleti p. u. — Parajd között, I. II. oszt. (Budapestről Parajdra Aradon át, Parajdról Budapestre Nagyvárád-on át) (Juniustól bezárólag szeptember 15-ig.) Budapestről ind. 2 órakor délután. Parajdról ind. 1 óra 5 perckor délután.

gyógyhel
Elsőrang
dern ber
jüddök;
jüddök;
dök. Ivó
lakosob
Prospekt

Az Udva

389—1

Az v

egyesü
hely a
lat kiál
jas teh
melyek
donába
romfi.

Dija

lyek e

nyertel

Rész

bocsát

Bej

napjai

Szél

részvé

gyár

irodái

üzleti

Ma

Finom

Finom

Élesztő

Élesztő

Nyers

Denat

hordóv

ritesse

2002

A

nális

, Nag

filler

tandó

hazai

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

és do

Gsászfürdő

Budapest. Nyári és téli gyógyhely a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévívízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlégszénasavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság.

KÖZGAZDASÁG.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylettől

389—1907. sz.

Értesítés.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület okt. 13-án Székelyudvarhelyt a baromvásártéren tenyésztéssel kiállítás rendez. Kiállíthatók borjas tehének, 3 éves, 2 éves üszök, melyek egy év óta a kiállító tulajdonában vannak, mindennemű baromfi.

Dijazva azon állatok lesznek, melyek ezen évben díjat még nem nyertek.

Részletesebb felvilágosítást a ki bocsátandó hirdetések adnak.

Bejelentéseket elfogad a kiállítás napjáig a titkár.

Székelyudvarhely, 1907. szept. 26.

Az elnökség.

Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatok Kecskeméten

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adóva . . .	165.—	170.—
Finom szesz adózatlan . . .	66 —	71.—
Élesztőszesz adóva . . .	—	—
Élesztőszesz adózatlan . . .	—	—
Nyers szesz adóva . . .	163	166.—
Nyers szesz adózatlan . . .	64	67.—
Denaturált szesz ingyen hordóval és fuvarmegtérítéssel . . .	53	55.—

2002—907. szb. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A Székelykeresztur—erkedi vicinális körút 0—1 km. szakaszán levő „Nagyküllő” hid 15.524 korona 27 fillér költség előirányzattal kijavítandó.

Ezen munkát biztosítására folyó évi október hó 21 én d. e. 9 órára nyilvános szóbeli árlejtést tűzök ki. Az árlejtésen részt venni szándékozók az előirányzott összeg 10 százalékát kötelesek bantpénzül előre lefizetni.

A feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Székelykeresztur, 1907. szept. 19.

főszolgabíró távol:
BIRÓ, szolgabíró.

Őszi trágyázáshoz a

Thomas-salakliszt

helyesen alkalmazva, minden növénynek

a legjobb és legolcsóbb foszfor-savas műtrágyája

Kívánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrássy ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre.

Minden zsák ólomzárval és tartalomjelzéssel van ellátva!

Nem muszáj

idő előtt

meghalni!

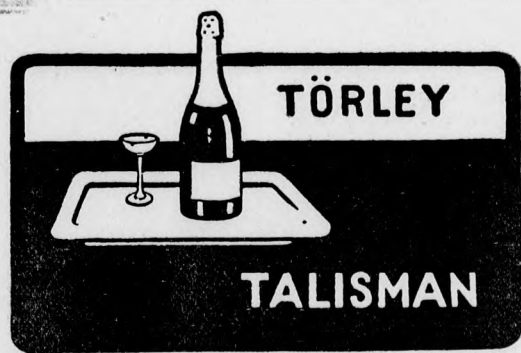
Élet könyve.

3 K 50 fillér előleges beküldése után bárhova bérmentesen küldi a „Székelyudvarhely” kiadóhivatala (Beteg Pál és Társa könyvkereskedése) Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31. sz.

Nem muszáj

idő előtt

meghalni!

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírokok dobozokban és doboz nékül nagy választékban kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv-, zene- és papírkereskedésben Székelyudvarhelyt Névjegyek izléses kivitelben készíttetnek.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésével söléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

— Béráltak anyakönyve és béráltási cédula kapható a Betegh Pál és Társa nagy egyházi és iskolai nyomtatványraktárában Székelyudvarhely, Kossuth utca 31. sz.

— **A jövő körzője!** Szenásy Béla magyar gyártmányu új szabadalmazott fejes körző a legjobbak. Kapható: **Betegh Pál és Társa** könyv-, papír-, író- és rajzszerekkereskedésben Székely-

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Műmalom megnyitás.

Alólírott a m. t. közönségnek szives tudomására hozom, hogy Székelyudvarhelyen saját udvaromon, gőztűrészemhez kapcsolva a modern technika legmagasabb igényeinek is megfelelő 60 lóerjű

gőzműmalmot

építtettem s azt 1907. október 15 én üzembe hozom.

Ezen műmalom építése és felszerelésénél költség és fáradságot nem kímélve, azt a «bácskai műmalomok» mintájára első rendű szakértő malomépítő mérnök vezetése alatt, kitűnő szerelő főmunkások által 4 pár kőre lesz berendezve és 3 hengerek, 3 trieur, 5 hasabszita, tarár, sikszita, «progresz koptató», Wörner-féle buza hántoló és «Reform» dara tisztítóval lesz ellátva. Azonkívül a malom előtt a szekerek és gabonához állatok részére nagy és tágas jásszollal ellátott fedett szint építtettem, hogy bármely kellemetlen időben az ellen védelmök legyen.

Malmomban a közönség a legpontosabban lesz kiszolgálva, az őrleést akár pénzre, akár várra eszközölöm, sürgős esetben kívánatra a gabonát megfelelő értékű lisztre kicserélem és a liszt bármely módon a közönség kívánalma szerint lesz szítálva és osztályozva.

Egyben szives figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek, hogy a malom megnyitás napjától kezdve mindenféle gabonát rendes napi vagy piaci árban megveszek s készpénzzel fizetek, esetleg kívánatra megfelelő lisztre becserélek. Ezzel a gazdak azt is nyerek, hogy nemcsak piacos napon, de bármikor a városba jönnek őrölthetnek és gabonájukat is illő áron eladhatják idővesztegetés nélkül és nem kell többé Segesvár vagy más helyre menni finom lisztet őröltetni. A t. közönség szives támogatását remélve maradok tisztelettel

Fabián József

gőztűrés és gőzmalom tulajdonos.

365—907. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és agyagipari szakiskola részére szállítandó tűzifa beszerzésére.

1. A szállítás tárgya: fűtéshez való hasábos száraz bükk- vagy gyertyánfa.
2. Mennyiség: 350—400 köbméter.
3. Szállítási határidő 1908. január hó 1-től (esetleg a szerződés 3 évre köttetik meg) a szükséghez mért mennyiségben.
4. Az ajánlatban a szállítandó faanyag származási helye ki- teendő.
5. A fának a helyszínére való bérmentes szállítása, valamint minőség tekintetében való kifogástalan volta kívánatik.
6. A legelőnyösebb ajánlkozóval kötött szerződés a szakiskola részére csak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter jóváhagyása után lesz érvényes.
7. Ajánlkozók zárt ajánlataikat folyó évi október hó 10 én délelőtt 10 óráig tartoznak az intézet igazgatóságához beadni. Az ajánlatban ki- eendő, hogy ajánlkozók az összes feltételeket ismerik és azokat magokra nézve kötelezőknek tekintik
8. Az ajánlatokhoz bantpénz fejében a szállítási összérték 5 százaléka készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokból mel- leklendő.
9. A versenyárgyalás f. évi október hó 10 én délelőtt 10 órakor a szakiskola igazgatósági irodájában fog megtartatni, mely versenyárgyalás nyilvános
10. Az ajánlatok «Ajánlat a székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és agyagipari szakiskola fűtőfa beszerzésére» jelzéssel a szakiskola igazgatóságához küldendő be.

Székelyudvarhely, 1907. szeptember 20 án.

A szakiskola igazgatósága.

Gróf Roon-téle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára paratlan jó minőségű román és porland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánty J. fia vasnagyszerkedésében Székelyudvarhelyen.

A KOSSUTH FERENC által alapított

HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

udvarhelyvármegyei és Székelyudvarhely városi főképviselete **Betegh Pál és Társa** cégnél Kossuth-utca 31. sz. a. van Ügynökségek vármegyeszerte. Elfogad tűz-, jég-, élet- és járadékbiztosításokat. Elsőrendű hazai intézmény.

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítatnak **Betegh Pál és Társa** könyv-, papír-, író-, rajz- és zeneműkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

5423—1907. II. kv. szám

HIRDETMÉNY.

A m. kir. igazságügyminiszter 1906. évi július hó 6-án 14114—906. I. M. szám alatt elrendelte, hogy az oklándi kir. járásbírósa mint II. kv. hatóságához tartozó *Magyarhermány* község telekkönyveiben felvett mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi XXIX. t. c. 15. §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azok aligényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bejegyzésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek; és

3. mindazok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartva legbejegyzve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Oklánd, 1907. évi szeptember 27.
Gidófalvi Benedek,
kir. járásbíró.

adatolt előterjesztést kívánunk tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

2. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratai nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t. c. 15. §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azok aligényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bejegyzésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek; és

3. mindazok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartva legbejegyzve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Oklánd, 1907. évi szeptember 27.

Gidófalvi Benedek,
kir. járásbíró.

Legújabb székely könyvek!

Ép n most jelent meg a Balásy Dénes kitűnő fordításában: **A székelyek alkotmányának története** kü-

lönösen a XVI. és XVII. században; ára 4 korona

Székelyföld. Versek. Irta: Fülel: Szántó Lajos; ára díszkötésben 3 K, fűzve 2 K.

Kapható a kiadó Betegh Pál és Társanál, valamint az összes könyvkereskedésekben.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek

A közönség figyelmébe.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy újonnan bevezettem üzletembe nagy választékban a

gyermek-kocsikat

üveg, porcellán és ajándék tárgyakat nagy választékban. Úgy hogy az minden igényeknek megfelelő legyen.

Együttal felhívom becses figyelmét mindig friss és jó minőségű fűszerárú osztályomra is és kérem szükség esetén szives pártfogásukat

teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Csemegesző (legfinomabb muskotály) olcsó napi árakon állandóan, friss minőségben kapható.

Mindig friss fűszerárú

Elvállal teljes iroda- és iskola-berendezéseket olcsó áron

SZÉKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2 szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi Ien

legjobb magyar gyártmányú díszlevélpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, színes és virágos levélpapírok és borítékok, levél-kártyák, gyász képes levelezőlapok, 20-féle helybeli felvétel, levélpapírosok stb. Nagy választék tájképes, virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből

Állandóan kaphatók mindenféle

kész nyomtatványok.

u. m. községi, körjegyzői, szolgabírói, végrehajtói, ügyvédi, lelkesi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Mindenféle színű, nagyságu, súlyú és minőségű irodai és író-

PAPIROSOK

vonalzott és sima levélpapírok, vonalzott és rovatos papírok, rajzpapírok, írópapírok, csomagoló és selyempapírok, másolópapírok, itató-papírok, szűrő-papírok, torta- és befőző-papírok, könyvkötő papírok és papírkülönlegességek. Kártyapapírok.

Lemezpapírok minden sulyban. hangjegypapírok. Sorvezetők.

Irkák, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szírpapírok és rondírási minták. Olcsó legyező-faldiszkek, klozetpapírok, szivarkahüvely, szivarka s névjegytárcák. Dohány- és szivartárcák bőrből és fémből. Bortárcák, pénzes-erszények iskolai és irománytárcák.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31 (saját ház).

Ajánlják modern gépekkel szakszerűen berendezett

KÖNYVNYOMDÁJUKAT

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és jutányos áron való elkészítésére. Ajánlják továbbá

KÖNYVKÖTÉSZETÜKET

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki.

Acéltollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszáraz, dísztollszáraz. **Ironok**, fekete, színes és másoló-ironok, notes-ironok, csavarironok (crayonok), zsebironok, csavarironbetétek, ironvédők, ironhegyezők. **Kréták**, iskolai, kávéházi és fajelző kréták, színes kréták. **Tinták**, legjobb irodai és másoló tinták, színes, vegy- és ruhajelző tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedűvonó, hurok, hegedű-iskola, hegedű alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek, tük. Hangolópipák és okarinák. Monogramok fehérnemű és levélpapírjelzésre. Kézi nyomda. Különféle bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyák. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, érdeszkalapácsok gyári áron.

A hazai és külföldi jeles írók művei, ifjusági iratok és képeskönyvek folyton vannak készletben. Teljes „Magyar Könyvtár”. A székelyudvarhelyi **középiskolákban** és a városi és megyei **elemi népiskolákban** használatban levő **összes tankönyvek** raktára. Szótárak, térképek, naptárak, imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, üzleti beíró könyvek, főkönyvek, pénztárkönyvek, naplók, jegyzőkönyvek, másolókönyvek, bevásárló könyvek, zsebkönyvek (notesek), pénztártömbök (Block), bárcá és szelvénykönyvek.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák tolltokok, itató deszkák, olaj-s vízfesték minden színben. Ecsetek. Irodai és zsebtintatartók, díszintatartók, tollállványok, szivacs csésze, író-mappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek szőnyegszögek, kapcsok stb.

A Székelyföld legnagyobb kész nyomtatványraktára

Nyomatott Betegh Pál és Társa könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt 1907.